Antonina Kotkowska Gombrowicz
Ya da absürdün kaynağı olarak anne mantığı

„Sonradan sanatımın en önemli unsurlarından biri olacak absürdün içine beni, O itti" – der Witold Gombrowicz, fikrince

„*doğası gereği*

„tepkisel, saf
boş hayaller peşinde
kültürü daha çok salon kültürü
dağınık
çekingen
boğazına düşkün
rahatı seven biri olan
çekmiş,

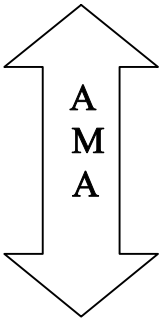

kendisini

duygularına hakim, eleştirisel
disiplinli
entellektüel
örgütleyici
cesur
boğazına düşkünlüğü olmayan
dünya zevklerinden elini etiğini
dirayetli

biri olarak gören annesi Antonina Kotkowska'yı yazarken.

Onun hoşuna giden şey, kendisinin olmadığı şeydi. Namlı doktorlara, profesörlere, büyük düşünürlere ve genel anlamda „önemli insanlara" hayranlık duyardı. İdeali, ideallerinde ve (Katolik) ilkelerinde eğilip bükülmez, kendini bütün bütün sorumluluklarına vermiş, ailesine adanmış bir hanımefendi tipiydi. Ve hayran olduğu şey ile nasıl da kutsal bir saflıkla özdeşleştirirdi kendini!

(...)

Biz oğlanlar (üç kişiydik, iki abim ve en küçükleri ben), bu şakacıktan münakaşa ve sinir etme fırsatını erken keşfetmiştik. Bu iş, karşı çıkmaya; her ne derse desin, annemin söylediği her şeye karşı çıkmaya dayanıyordu ve, elbette özellikle abim Yejı ve ben, bunda görülmedik bir takım ruhuna ulaşmıştık. Annemin „güneş de bir parlak ki„ demesi bile yetiyordu, en şaşırmış halimizle „nasıl yani, yağmur yağıyor ya!" diye yanıt veriyorduk hemen.

„Nedir bu zırvalama manyaklığınız!", diye köpürürdü annem, ama Yejı tek başına söze devam eder „diyelim ki yağmıyor, ama yağabilirdi" derdi; bense düşündükten sonra „yağmıyor diyelim, ama eğer yağmaya başlasaydı, şimdi yağıyor olurdu", diye eklerdim.

Annemi saçma tartışmalara çekmek, benim erdiğim ilk sanatsal (ve de diyalektik) sırlardandı. Derin ve ateşli duygulara sahip, „kutsallığın" ve de „hani toplumun o en küçük hücresinin, ailenin" bekçiliğini yapan O, çevremizde inadına artmakta olan boşanmaları çok sert kınardı.

- Bizim ailede yeni bir boşanma ! – olduğunu duyururdu bağıra bağıra Yejı, daha koridordayken; ben de, evin içinden bir yerlerden yanıtlardım onu:

(...)

© bachibouzouck.com *4-5/septembre-décembre '05*

- Yo, hayır inanmıyorum! – annemi yatak odasından çıkartabilmek için, acılı bir sesle haykırırdım. Ve boşanmaların harika bir buluş olduğu, çünkü „çocukların böylece çift anne babaya kavuştukları", ayrıca „bir ev yerine seçebilecek iki evleri olduğu için kendilerini muhteşem hissettikleri" tezini savunduğumuz bir tartışma başlardı.

Sonunda annem sinirli sinirli: - Henrıkova bunca zevke sefaya düşmüşse, artık onu eve sokmamak gerek!, derdi.

(...)

Boşanma konulu tartışmalarımız yıllarca sürüp giden, dinmek bilmeyen, ihtişamıyla büyüyüp duran tartışmalardı. Tanrısal saçmalık! Anlamsızlığın içinde kahramanca kendinden geçişi, ahmaklık içine törensel batıp gidişi, andavallığı ayinle kutsamayı bu okulda öğrendim... Ah, biçim! Sanatımın, beni kendilerine hayran bırakmayı asla kesmeyecek, ürkütücü aptallıkları; onun o gerzeklikleri kaçınılmaz bir mantık zincirine katış yeteneği, harekete geçirici güçlerini büyük ölçüde bundan alırlar.

Alıntılar z Witold Gombrowicz - Autobiografia pośmiertna. (Ölüm Sonra Otobiyografi) Yayına hazırlayan: Włodzimierz Bolecki, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2002, str. 15-17.

Alıntılayan: Osman Fırat Baş

bachibouzouck